

Gleder du deg til jul?

En venn spurte om jeg gledet meg til jul, og jeg måtte stusse. Jeg vet at det riktige svaret er ja, men det kom ikke hoppende ut av munnen slik det gjorde før. Det er sikkert noe i veien med meg. Han spurte også hva jeg ønsket meg til jul, og jeg viste han den allerede ferdige ønskelisten. Han skjønnte min nølende innstilling til de kommende to uker. Med en sånn liste ville heller ikke han ha gledet seg til jul:

- Klimavotter fra KLIF (Klima- og forurensningsdirektoratet) for sommerens feriereise til Hellas.
- Årskort til gassbusser som går hvert 5. minutt til alle bydeler.
- Medlemskap i en bilring med elbiler.
- Medlemskap i Femtiden i våre hender.
- I-pad eller e-bok så jeg kan lese avis og bok uten å ødelegge fotosyntesen.
- Å gi kr 1000 til en person tar initiativ til å samle inn kr 100.000 og selv drar til Sudan og spørger for at en brønn eller en liten skole blir bygget.
- At flyselskapene femdobler prisene sine.
- At overforbruk på strøm prises høyt.
- Fersk fisk som ikke har vært innom Kina for å doble vekten sin med vann og fosfat eller som har gått i norske mærer og er full i lus etter å ha spist fire kilo annen fisk pr. eget kilo.
- At vi om noen år igjen kan synge «Deilig er jorden» uten en flau en smak i munnen.

SVENE SKOTHEIM
BERGEN

Pengejaget vinner verdikampen

Kommersialiseringen av julehøytiden er ingen nyhet. En tid som burde vært preget av forventninger, familieopplevelser, nestekjærlighet, solidaritet og omtanke slukes av materialistiske forventninger, krav, stress og mas. For handelstanden handler alt om å kare til seg mest mulig penger. Her er det ingen plass for omtanke og medmenneskelighet. Dette viser seg tydelig i kjøpesentrenes forhold til samfunnsnyttige formål. Julen er en vanskelig tid for mange, og det er en rekke foreninger og organisasjoner som ønsker å rette en hjelpende hånd til dem som sliter, enten det er rusproblemer, ensomhet, fattigdom eller sykdom. Mange trenger noen å prate med, noen som ser dem, noen som tar dem på alvor. **IOGT** er en av disse organisasjonene. Vi har en kampanje som heter hvit jul, som handler om bevissthet i forhold til rusmidler i nærheten av barn i julen. I den forbindelse har vi spurt en rekke kjøpesentre i Bergen om å få ha en liten stand midt i julehandelen, men vi har fått døren i fleisen over alt. For kjøpesentrene er pengene tydeligvis viktigere enn de 120.000 barna som til en hver tid lever i hjem hvor det er rusmisbruk. Bidrar man ikke til å skaffe penger i kassen, har man ingen plass i kjøpesentersammenheng nå i høytiden. Her er det pengenes religion som gjelder – ingenting annet. Det er litt trist i grunn.

STINA MONGSTAD
LEDER I IOGT,
OMRÅDE BERGEN OG OMEGN

Fakta om sikkerhetsnivået i petroleumsvirksomheten har de siste ukene druknet i en kamp om å sko seg på enkelthendelser.

Skor seg på sikkerhet

OLJEVERN

Knut Thorvaldsen, direktør
HMS og drift, Oljeindustriens
Landsforening

SIKKERHETEN I NORSK olje- og gassvirksomhet både bør og skal være oppe til debatt. Ulykken i Mexico-golfen der elleve mennesker omkom og brønnehendelsen på Gullfaks-feltet, er to saker som har ført til økt oppmerksomhet. Alt vi mennesker gjør er forbundet med en viss grad av risiko. Men det betyr ikke at all virksomhet bør legges ned. Risikoen både skal og kan styres.

NÅR SIKKERHET DEBATTERES må fakta være på plass. Sikkerhetsnivået i norsk olje- og gassvirksomhet blir grundig dokumentert gjennom Petroleumstilsynets årlige rapport, «Risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet» (RNNP). Rapporten gir en oversikt over utviklingen innen helse, arbeidsmiljø og sikkerhet. Både myndigheter, industrien og fagforbundene anerkjenner RNNP som en god gradmåler på sikkerhetsnivået i industrien. På andre næringer kan skilte med en like grundig gjennomgang av risikonivået.

KONKLUSJONEN FRA RNNP er klar: Sikkerheten i petroleumssektoren blir stadig bedre. Konklusjonen fra næringen er også klar: Vi kan aldri slippe av i vår streben etter å bli bedre.

Fra tid til annen opplever vi hendelser som kan utvikle seg til storulykker. Dette er svært alvorlig, og det blir brukt store ressurser for å lære av slike hendelser på tvers av selskapene.

DETTE ER HOVEDGRUNNENE til at olje- og gassindustrien bruker store ressurser på å stadig å bli bedre innen helse, miljø og sikkerhet:

- Å unngå skader på mennesker, miljø og materiell har en verdi i seg selv.

Hvordan utvikle en by?

BYUTVIKLING

Harald Brynlund-Lima,
arkitektstudent og styremedlem,
Bergen Arkitekt Skol

I **BT** den 13. november skriver Strøksnes at han håper Kina ikke kollapse. Jeg vil heller ikke at dette veldige riket skal kollapse, men fokusert på Kina behøver ett tillegg.

FLERE STUDENTER og lærere fra Bergen Arkitekt Skole har reist til både kinesiske storbyer, landsbyer og frie økonomiske soner som f.eks. Shenzhen. Her har vi sett både dynamikken og kanskje skrekken ved landets rivende utvikling. Reportasjer om riving av etablerte boligområder i frem-

DEBATT OM SIKKERHET: Statoil har hatt flere problemer i forbindelse med oljeboringen på Gullfaks-feltet. Bildet viser Gullfaks A-plattformen i Nordsjøen.

FOTO: MEYER FOTO

- Vi arbeider med olje og gass under høye trykk og temperaturer. Ulykker kan ha store konsekvenser. Derfor skal vi være i en annen divisjon enn andre bransjer.

- Næringen er avhengig av tillit hos myndigheter, ansatte og samfunnet for øvrig for å drive og utvikle oljeindustrien videre.

- For en bedrift er det økonomisk lønnsomt å unngå skader og ulykker.

I OLJE- OG GASSNÆRINGEN står tanken om barrierer helt sentralt i arbeidet med sikkerhet. Isolerte hendelser skal ikke kunne føre til større ulykker. Om en barriere ryker, skal det være barrierer innen andre områder som demmer opp slik at ulykker unngås. Barrierene kan være både teknologiske, organisatoriske og menneskelige. Med over 40 års virksomhet på norsk sokkel, har industrien vist at det er mulig å styre risikoen slik at hen-

delsler ikke ender i storulykker.

EN ANNEN ÅRSÅK til de gode resultatene, er at ledelsen i selskapene hele tiden har sterk fokus på helse, miljø og sikkerhet. Samarbeidet mellom myndigheter, fagforbund og industri bidrar også til økt sikkerhet. Det er stor enighet om hvilke områder det må settes på for å oppnå enda høyere sikkerhetsnivå.

DA BORERIGGEN Deepwater Horizon eksploderte og elleve mennesker omkom, var det en vekker for hele den globale olje- og gassindustrien. I Norge satte næringen raskt i gang et arbeid for å lære av ulykken for å hindre at noe lignende skjer her hjemme.

EN EKSPERTGRUPPE skal samle inn informasjon fra granskningsrapporter og andre kilder. Dette skal brukes til å vurdere hvordan den norske oljeindustrien påvirkes. I tillegg til at man skal vurdere

behovene for nye metoder, standarder og teknologi. Målet er å forhindre eller begrense konsekvensen av undersjøiske utblåsninger. Prosjektet vil vurdere alle deler av en ulykke, fra planleggingsfasen av en brønn til beredskap hvis ulykken skulle være ute. Aktivitetene i prosjektet er også koordinert internasjonalt, slik at norsk olje- og gassindustri kan dra nytte av erfaringer på tvers av landegrensene.

OLF ØNSKER mer enn gjerne en debatt om sikkerhet i næringen. Men ingen er tjent med debatten blir så opphengt i enkelthendelser at den verken tar næringen eller samfunnet noen skritt videre. Enkelthendelser skal og må vi ta lærdom av for å bli bedre. Men vi må ikke glemme at vi takket være myndighetene og industrien, har et svært høyt sikkerhetsnivå på norsk sokkel.

skrittets ånd, kjenner vi til. Det kan virke som at Kinas sentralmyndighet og lokale komiteer kan ture frem slik de vil.

Hvorfor kan de det? Det henger sammen med deres ikke-demokratiske styresett. Men vi ser også at utviklingen i kinesiske byer i stor grad følger kjente mønstre.

BYER ER KJØPSTADER, kaupanger. Etter industrialismens fremvekst vokste byer frem knyttet til flyten av arbeidskraft, penger og varer. Historisk sett har spesielt de britiske, kontinentaleuropeiske og nordamerikanske bysentre prioritert biltrafikken. Konsekvensen av dette er blant annet lang reiseavstand til typiske forstader. Denne måten å tenke på preger også norske byer.

I en artikkelsamlingtilknyttet

årets Arkitekturtriennale, skriver Hatløy om byens vesen. Han beskriver hvordan byer tradisjonelt sett er planlagt med kvantitet som prinsipp. Men det er kvalitet som må være målet. I en etablert økonomi som den norske, er voldsom vekst som i Kinas byer tilbaketrukket. Hvis vi ser på våre egne bysentre, kan vi lære hvorfor Kina ikke må gjenta våre feil. Klimaendringene må føre til en bærekraftig byutvikling. Om ikke av teknologiske, politiske og økonomiske årsaker, så i alle fall etter Brundtlands føre var-prinsipp.

KØBENHAVN ER BLITT en foregangsby med tanke på hvordan man skal planlegge, utvikle og drive en by. Viktige prinsipper er miljøvennlig transport, god bruk av arealer og

ikke minst god eller oppsiktsvekkende arkitektur. Sammen gjør dette København til en god by.

At kinesiske byer ser ut til å kopiere våre urbane tradisjoner er trist. Investeringer fra vestlige selskaper driver den kinesiske byveksten. Men byveksten må styres i en fornuftig retning.

VÅRE URBANE TRADISJONER har røtter i blant annet romerske strukturer for hvordan en by skal være. Jeg håper at Kina, med sine enorme tradisjoner og stolthet, ikke lar nedbygging av jordbruksareal, ødeleggende trafikkøkning og enkel, maskinell materialbruk ødelegge landet.

Bildet av tusener på tusener av syklistene i kinesiske bybilder er fortsatt på netthinnen min. Vil dette komme tilbake?